

Крашевська І. В., студентка
Кузнецова М. О., к. філол. н., доц.
Запорізький національний технічний університет

«ДИНАМІЗМ» ГАНДБОЛУ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ТЕКСТІВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

За своєю природою мова текстів гандбольного дискурсу в засобах масової інформації (далі – ЗМІ) є доволі складним явищем через відсутність чіткої нормативно-термінологічної визначеності та шляхів передачі гандбольних понять при перекладі. Розвідки в сфері гандбольної лексики німецькомовних ЗМІ зумовлені тим, що саме німецька мова виступає однією з основних локацій появи і функціонування гандбольних терміноелементів з огляду на інтенсивний розвиток гандболу в німецькомовних країнах, зокрема в Німеччині та Австрії, де базується штаб-квартира Європейської федерації гандболу, яка є осередком не тільки європейського, але й світового гандболу.

Дослідження фахових текстів засвідчують, що ключовою метою вживання гандбольної лексики в контексті ЗМІ є відтворення «динамізму» – визначальної особливості гандболу як командного виду спорту. Більш динамічний і швидкісний характер гандболу в німецькомовних країнах отримує відображення в лексичних одиницях гандбольного дискурсу. Саме тому, під час їх трансляції українською мовою перекладач повинен віднайти шляхи максимального збереження їх емоційно-експресивного навантаження.

У результаті аналізу низки статей впливового Інтернет-видання *www.handball-world.com* можна запропонувати кілька способів відтворення німецькомовного «динамізму» українською мовою. Невелика кількість лексичних одиниць, виокремлених під час дослідження, має однозначний **словниковий відповідник**, що зберігає стилістичне забарвлення лексем, наприклад: *amtierender Meister* – чинний чемпіон; *die Berufung* – виклик у збірну; *Eins-gegen-Eins* – один на один; *den Endrundeneinzug sichern* – забезпечувати вихід в заключний раунд; *die Hausherren* – господарі майданчика; *die kommende Spielzeit* – наступний сезон; *die Schuhe an den Nagel zu hängen* – шишати бутси на цвях; *der Toptorjäger* – головний бомбардир; *das Tor hüten* – захищати ворота тощо.

Також винайдено ряд лексичних одиниць, трансляція яких уможлиблюється шляхом звертання до таких видів перекладу та перекладацьких трансформацій, як **смысловий розвиток** (*drücken das Gaspedal weiter* – продовжувати набирати оберті; *lockerer Auftaktsieg* – легка стартова перемога; *zurechtkommen* – підбирати ключ), **контекстуальна заміна** (*der Abwehrchef* – лідер захисту; *der Aufstieg* –

«підвищення»; *die Schlagdistanz* – зона досяжності; *der Tabellenletzter* – команда-аутсайдер; *das Umschalten auf die 6:0-Abwehrformation* – перестроювання до схеми захисту 6-0; *wechseln nach* – змінювати команду; *ziehen auf 23:10* – збільшувати рахунок до 23:10), **додавання слова** (*die Abwechselung* – заміна гравців; *das Länderspiel* – гра за збірну), **описовий переклад** (*auf der Spitze der Abwehr* – грами «висунутого»/«хвилеріза» при схемі захисту 5-1; *Beton anrühren* – бетонувати захист; *doch für einen Umschwung reichte es nicht* – промете команда не змогла переломити гру; *das Spiel knapp für sich zu entscheiden* – завершувати гру з мінімальною перевагою на свою користь; *124 Tore zu Vische stehen hat* – мати в особистому голевому заліку 124 м'ячі) тощо.

Очевидно, що перекладач німецькомовних текстів гандбольного дискурсу повинен не лише володіти глибокими знаннями у сфері зазначеного виду спорту, але й усвідомлювати особливості гандбольного дискурсу німецької та української мов. Збереження експресивних особливостей «динамізму» гандболу вимагає пошуків адекватних прийомів перекладу, якими найчастіше стають контекстуальна заміна та описовий переклад, при цьому виникає необхідність додавання слів з метою правильної передачі смислу та заміни однієї частини мови іншою, зокрема іменника дієсловом, з метою втілення «динамізму» гандболу як рушійної сили цього виду спорту.